

Historien om Furubakken. Asker Skiklubbs hoppbakke på Hvalstad fra 1902 til 1960

Skrevet av: Harald Sørgaard Djupvik og Vidar Ekstrøm, Hvalstad Vel
historielag

Søndag 26. januar 1902 ble det hoppet offisielt i Furubakken for aller første gang. Karl Braathen hadde da lengste stående hopp på 24,5 meter, og dermed var historien om bakken i gang. En entusiastisk leser sendte i den forbindelse inn dette avisinnlegget til redaksjonen i Morgenbladet noen dager før: «Her har vi et henrivende vinterveir og enhver Christianiamand, som dertil har anledning, bør komme udover og se ægte norsk vinter og nyde dens mange herligheder. Vi har udmærket slædeføre på gode veie, og skiføre og godt ageføre. Hvad der saaledes ikke passer for den ene, passer for den anden. De mange gode hoteller, sanatorier og stationer vil tilfredsstille behovet for mad og drikkes vedkommende. Asker skiklub driver paa med at faa istand sin nye bakke ved Hvalstad station i nærheden av tunellen. Denne bakke står langt over Fjelkenbakken med dens uheldige unnarend og beliggendhet er slik, at publikum finder god og rummelig plads med god udsikt. Det er meningen at bakken skal

faa sin daap ved forestaaende vinterrend. Hvad her forhøier interessen ved Asker skiklubs rend er, at i disse deltager også damer». Det må da straks tilføyes, at damene hoppet ikke, de sto kun på ski ned unnarennen. For som senere formann i Asker Skiklubb Laurentius Urdahl uttalte: «Forhaabentlig vil det ikke blive almindeligt, at Damer forsøger sig at staa i Hop. Der er jo saa fristende at forsøge det, men det er det bedste – for alle Parter – vilde være at de fuldstændig afholdt sig fra denne Sport». Nå var det imidlertid noen unntak, som Brita Fossum kommenterte i forbindelse med 50 års skriftet for Asker Skiklubb: «Det hendte dog at en og annen dristig jente «kniva» med gutta i hoppet. Skiklubbens hoppere fra årene etter 1920 vil sikkert huske Kaja Aas. Hun hoppet om kapp med gutta i Furubakken og tøyde sig over 30-meteren! Det mest bemerkelsesverdige ved Kaja var ikke stien og elegansen, men motet, kraften og kroppsbeherskelsen når hun var i svevet.»

Nå har det faktisk også blitt skrevet dikt til Furubakkens hyllest, nemlig i forbindelse med det kombinerte hopprennet under NM på ski i 1950.

Forfatteren var Nils Johan Rud og lyder som følger:

*Vest for byen gjestfri skogen står i vinterfrakken
venter gamle Furubakken
på de spretne sveiner.
Her i Vestmarkbrynet
får vinteren vide Skaugumsynet.
Velkommen, Birkebeiner!*

Nå var ikke Furubakken, den første skibakken til Asker Skiklubb (med én b fram til årsmøtet i 1932). De hadde nemlig allerede holdt premieskienn i Herkjilbakken under Bergsåsen i Semsvika ved Semsvannet allerede så tidlig som søndag 9. mars 1890. Skiklubben ble ellers stiftet lørdag den 14. desember året før, dvs. i 1889. Da fikk nettopp den litt forunderlige skisportpioneren Laurentius Urdahl med seg 11 Askerbøringer og stiftet klubben på FUSDahl gård den helgen.

Det første hopprennet ble arrangert til tross for meget kraftig snøfall og igjenfokne veier, med mange tilskuere og deltakere fra Asker og Bærum, ja helt fra Drammen var de kommet. Selv om det ble sagt om de fra Drammen, at da de fikk se hoppbakken så turte de ikke sette utfor. Om kontingenten fra Bærum heter det i gamle beretninger at de hadde kjempet seg fram «efter en kamp med Sne og Storm helt fra Sandvigen». I rennet var det bare 4 av 19 som stod, og det lengste hoppet var omtrent 14 meter. For de over 18 år vant Wilhelm Frydenberg, hoppet i gjennomsnitt 10,3 meter, for de under 18 år Karl Olsen Baastad, mens Hans Jensen fikk ekstrapremie som yngstemann, han var kun 11 år. Først senere fikk man den mer vanlige inndelingen, nemlig 1. klasse over 20 år, 2. klasse mellom 17 og 20 år, 3. klasse mellom 14 og 17 år og til slutt 4. klasse under 14 år. Som dommere fungerte Martinius Berg og Marius Alm fra Asker, samt Halfdan Horne fra Drammen. Lengdemåler var Sigv. Endsjø fra Asker. Nå må det påpekes at det allerede i 1875 hadde vært et premieskienn i

hopp nede i Hvalstadalen, hver fall hvis man skal tro Otto Valstad, samt at skytterlaget i Asker også hadde avholdt noen premieskirenn i hopp allerede fra 1870 årene og utover.

Etter hvert som skiferdighetene ble bedre, måtte Asker Skiklubb se seg om etter en ny og større bakke, og den ble funnet ved plassen Fjelken under Skaugum. Det skjedde allerede senere samme år. Formannen i skiklubben, den samme Laurentius Urdahl gjorde avtale med Wedel Jarlsberg om å etablere det som ble hetende Fjelkenbakken. Prins Carl av Sverige som bodde på Skaugum som del av sin rekonvalesens, satte opp premier i det som ble kalt for Askerrennene i årene 1891, 92, 93, 95, 96 og 97. Dette gjorde at klubben fikk et godt rykte og mange medlemmer. Det første rennet søndag 1. mars i 1891 ble ett av de mest vellykkede i skiklubbens historie med hele 1000 tilskuere. Det var også første året det ble avholdt dameskirenn. Damene ble ellers delt i konfirmerte og ukonfirmerte. Rennet for de konfirmerte ble vunnet av Hanna Aars, Tanum og hun fikk premien utdelt av prins Carl selv, en nydelig gullbrosje med prinsens initialer. Den første «stjernen» på herresiden var Wilhelm Frydenberg som vant det første oppsatte sølvkruset det året. De beste hoppet «henved 40 fod, som jo var ingenting mod de Luftspring der gjordes under Opvisningen for H.M. Kongen under det første besøg i Asker». Hopplengdene den gang skulle den gang ha vært bortimot det dobbelte.

Det andre rennet i 1892 var også særs vellykket med hele 2000 tilskuere. Det ble avholdt søndag 14. februar og det var 80 påmeldte løpere, inkl. egen dameklasse. Morgenposten spesielt utsendte rapporterte at bakken var meget stor og «især bratt», og det var ingen som stod helt fra Fjelkenpynten da de syntes farten ble for stor. Lengste stående hopp var cirka 26 meter, og som dommere fungerte herrene arkitekt Welhaven, gårdbruker Torgersen og Jonas Holmen. Premiene for til sammen 450 kroner ble delt ut under en belivet sekka på Ravensborg samme kveld. Det ble sendt telegram til Prins Carl og taler utvekslet. Vinner av 1. klasse (over 18 år): Einar Olsen, Telemark (sølvkrus fra Prins Carl); 2. klasse (14-18 år): Hans Hamang, Bærum (sølvpokal fra bryggerieier R. Magnus Olsen); 3. klasse (under 14 år): Ivar Næss, Asker (pokal fra Centralforeningen for Idrett); Damenes løp, 1. klasse (konfirmerte): Igjen Hanna Aars, Bærum (maleri av Fritz Thaulow); 2. klasse (ukonfirmerte): Marthe Stenstad, Bærum. Det ble også delt ut ekstrapremier. Damenes premie til beste hopper fra Asker i de to første klassene (verdi 32 kr.): Jørgen Kristiansen, i klasse 3: Ivar Næss. Herrenes premie til beste dame fra Asker tilfalt Anna Holtsmark.

I 1897 gikk ellers dameskirennene over fra å være et rent klubbrenn til å bli et landsrenn, da det var den eneste måten å skaffe nok deltakere på. Å dele inn i konfirmerte og ukonfirmerte var ikke helt uproblematisk, som referatet fra dameskirennene i 1899 viste: «I klassen for ukonfirmerede, der kun talte 3

deltagere, uddeltes den opstillede præmie til en «dame», der ved senere undersøgelser viste sig at være konfirmeret. Præmien bliver altsaa at levere tilbage; de to øvrige var ikke præmieverdige». Premien for konfirmerte det året, gikk ellers til Marie Larsen, Asker Skiklubb. På mannssidens 1. klasse vant Wilhelm Frydenberg rennet i 1891, Einar Olsen i 1892, Wilhelm Holmen i 1893, Harald Andresen i 1895 og Adolf Dahl i 1896. I 1898 var det så dårlige snøforhold at det kun ble arrangert et såkalt «sløyferenn», hvor premien kun bestod av sløyfer. I 1894 ble det første barneskirennen avholdt med over 70 barn, for barn som ikke hadde råd til å være med i det ordentlige rennet. Slike renn ble deretter arrangert nesten hvert eneste år, i årene som fulgte. Prisen for å delta i rennet ellers var kr. 1,50 for de over 20 år og kr. 1,10 for de under 20 år.

At Fjelkenbakken ble omfattet med atskillig interesse, viser følgende notis i Asker og Bærum Budstikke fra 1899: «Skirendet i Fjelkenbakken søndag hadde bragt liv på Vestbanestationen i Kristiania. Ved 3 skranker hadde man sin fulde hyre med at expedere ski og og kjælker og da toget 15 minutter forsinket løb ud fra perrongen var 4 bagagevogner lastede med disse. Fra det lange passagertog hørtes latter og munter tale fra de mange der drog ut som tilskuere til dette populære skirend.» Dette i motsetning til hva formannen skrev i protokollen samme år: «dessverre viser det sig at medlemmerne ikke har nogen interesse for klubbens velfærd og trivsel, saa den vel snart gaar sin død i møde». Heldigvis gikk ikke denne dystre spådom i oppfyllelse.

Fjelkenbakken fungerte som Asker Skiklubbs hovedbakke til den også ble for liten i 1901. Igjen måtte de på jakt, og denne gangen endte de i Furubakken, som den gangen lå under Øvre Solstad. På den tiden var det grosserer Sigurd Feiring fra Kristiania som eide grunnen, og han var imøtekommende nok til at Asker Skiklubb fikk lov til å anlegge bakken her. Medlemmene i Asker Skiklubb hugget bakken ut ved felles arbeid i løpet av sommeren og høsten 1901. Den gangen hadde ikke stedet noe navn, men bakken fikk navnet etter en prektig furu som hadde en dominerende plass rett ved siden av hoppet. Den samme furua står der den dag i dag. I medlemsbladet ble det senere skrevet: «Søndag før jul 1901 blev bakken først prøvet av nogen medlemmer. Alle var enige om at bakken var utmerket. Hopplengder op til 15 meter. Den første ordentlige prøve blev holdt 5. januar 1902, idet formannen hadde gitt John Hansen og Karl Braathen lov å stå. Karl Braathen gjorde et stående hopp på 30 meter.»

Det første offisielle rennet ble som tidligere nevnt avholdt søndag 26. januar i 1902. Vinneren var som tidligere nevnt Karl Braathen med et hopp på 24,5 meter, som samtidig ble den første offisielle bakkerekorden. Deretter ble det avholdt landsrenn, hvert år fra 1903 og fram til 1918, kun med unntak av årene 1905, 1912 og 1913. Det at de ble kalt landsrenn, var nok mest et markedsføringstiltak, da det sjelden kom deltakere lengre unna enn fra

Kristiania og Drammen, kanskje av og til fra Kongsberg, i tillegg til de som kom fra Asker, Heggedal og Bærum. På et tidspunkt gikk det inflasjon i å bruke landsrenn som begrep på slike renn her i landet. Ett år ble det faktisk arrangert 60 slike renn rundt omkring i Norge som alle var landsrenn, men da satte skiforbundet foten ned. Derfor var det kanskje like greit at hopprennet i Furubakken uansett var mest kjent som Askerrennet – og det var oftest det navnet som ble brukt i avisene. De nærmeste konkurrentene til Furubakken de første årene var landsrennene i Aker, Drammen, Kongsberg, Hønefoss, Modum og selvsagt det i Holmenkollen.

Furubakken rundt 1902-1903. Foto: Thorkel Jens Thorkelsen, arkivert hos Oslo Museum.

I 1903 var ellers prisen får å delta økt til kr. 2,00 for de over 20 år, og kr. 1,50 for de under. Det var også prisen for damer. Deltakeravgiften var samtidig medlemskapsavgiften til Asker Skiklubb, så alle som hoppet i bakken ble automatisk medlem av Asker Skiklubb det året. Tilskuerne betalte kr. 0,25 for å få adgang til bakken.

Fra rennet i Furubakken i 1903. Foto: Asker og Bærum Budstikke.

I 1906 ble Furubakken omtalt i Norsk Idrætsblad i følgende referat:
«Søndagen oprandt med fuldt sollys og en 5, 6 graderes kulde, hvorfor en masse mennesker fra by og bygd strømmete til klubbens nye imponerende bakke indunder Skaugomsaasen, en bakke med gjilt tilløb og tilfredsstillende undarend, der tillod klarede hop paa 30 bortimod 40 m». Vinneren 1. klasse det året ble ellers Thorvald Hansen, Start, med to hopp på 23 meter. Leif Berg klarte 30 meter, men måtte overende. Det må nevnes at det ikke lenger var noen inndeling av dameklassen, men laveste tillatte alder ble satt til 15 år.

I 1910 var det hele 200 deltakere med på Askerrennet; 17 i seniorklassen, dvs. de over 30 år, 20 stykker i klasse 1 A, dvs. tidligere premierte i Askerrennet, 41 stykker i klasse 1 B, dvs. ikke tidligere premierte, og 140 i klasse 2 som alle var mellom 18-20 år. Seniorene og de i klasse 1A og 1B var med i kombinert, som også var den opprinnelige konkurranseformen, og lenge også den viktigste. Disse gikk da 15 km langrenn på lørdagen og hoppet i Furubakken på søndagen, og de konkurrerte som 3-manns klubblag. Klasse 2 hoppet kun i bakken, og var mer som spesialhoppere å regne. De som hoppet lengst hoppet rundt 37 meter det året, etter at bakken hadde blitt betydelig utbedret i løpet av sommeren.

Furubakken i 1910-årene. Fra boken: Gløtt fra idrett og friluftsliv i Asker og Bærum: Norgesmesterskapet på ski 1950.

Publikum som strømmet til, ofte i hopetall, kom selvsagt lokalt fra Hvalstad, men også fra resten av Asker og Bærum, og også veldig mange fra

Christiania. Toglinja gikk jo rett forbi, enten gikk tilskuerne fra stasjonen, eller hvis togføreren var grei, stoppet han toget rett under unnarennet og tilskuerne og deltakerne var omtrent i bakken med en gang. Rennet i 1912 ble omtalt som det første kretsrennet som tok sikte på å samle tilskuere. Det ble et vellykket renn med musikk og god stemning. I 1913 kunne man lese i avisen at «løperne har alltid uttalt sin enstemmige ros om bakkens fordele, og beliggenheten ved Hvalstad st. gjør den også særlig skikket til større rend». På det meste var det anmeldt hele 215 deltakere til ett av rennene fram til 1913. Husk at alle som regel hoppet tre ganger, hvorav det 2 beste talte, så det betydde at det ble gjennomført over 600 hopp i den aktuelle konkurransen. På det meste kunne derfor slike renn vare mellom 3 og 4 timer.

Prins Carls pokal ble erstattet av minister Wedel-Jarlsbergs pokal i 1914, og den ble første gang vunnet av Lyns tre-mannslag Jeremias Røed, Petter Østby og Sverre Østbye. Selve langrennene var gjerne rundt 15-20 km og gikk for eksempel fra Sanatoriet, opp mot Sems vannet, derfra opp mot Gupu og Rustadåsen hvor de snudde og gikk tilbake til Sems vannet. Deretter over Askerjordene og tilbake til start. De som gikk først tråkket løypa. Lyns gutter fikk den ikke til odel og eie, «pokalen måtte vinnes 3 ganger for å kunne bli varig eiendom», som det stod avisannonsen før rennet. Hoppbakken dette året var satt i fin stand, selve hoppet var trukket litt lenger oppi overrennet så de nå

kunne strekke seg helt ned mot 40 meter. De første prøvehopperne presterte allerede hopp på 36 meter.

I 1915 vet vi at det var minst 800 tilskuere i bakken selv om det var minus 14 grader og et konkurrerende hopprenn i Libakken ved Staavivandet samtidig. Lengste hopp dette året, etter at hoppet var flyttet ned i overrennet igjen, var på 32 meter og ble levert av Johannes Thomassen. Aftenposten meddelte før rennet at: «som dommere fungere kand. jr. Kirkerud, gaardbruger Kristian Kirkerud, tandlæge Nils Bjerke og agent Urdahl. Veir og føreforholdene er udmerket». Hopprennet begynte kl. 13:00 og var først ferdig i 15:00 tiden, samtlige deltakere måtte nemlig ufor bakken tre ganger. Vinnere ble kombinert kl. A: Sig. Kristiansen, Bærum Skiklubb. Kombinert kl. B: Trygve Groseth, Bærum Skiklubb. Hopp 14-16 år: Alf Groseth, Bærum Skiklubb. I disse årene ble det som man skjønner konkurrert både i spesialhopp og i kombinert, men mest interesse var det for kombinert-rennet på grunn av minister Wedel-Jarlsbergs vandrepokal.

Det hoppes i Furubakken i 1915. Foto: Aftenposten.

Før rennet i 1917 ble det for første gang satt opp sittedribuner for publikum nedenfor dommertårnet på bakkens østside, samtidig som man bestemte at «gutter under 15 år skulde ha adgang til at tegne sig som medlemmer uten at betale aarskontinget» for derigjennom å skape større interesse for skiidretten. I løpet av sommeren hadde også overrennet blitt utbedret. Selv om det var isende kaldt den søndagen den 21. januar, mellom 21 og 23 kuldegrader, kom det over 1000 tilskuere til rennet. De sto imot kulden selv om det må ha blitt kaldt for mange på slutten av de 3 ½ timene rennet varte. Seniorklassen ble vunnet av 43 år gamle Axel Refstad, 33 og 32 meter. I klassen 1 A og 1 B konkurrerte klubbene Start og Lyn om minister Wedels

Jarlsbergs pokal, og etter en intens konkurranse vippet til slutt vektskålen i Starts favør. Laget til Start bestod av, som avisen skrev: «de samvittighetsfulde og ihærdige» brødrene Johan, Elias og Josef Henriksen. Det var ellers Starts andre napp i pokalen, de hadde også vunnet den i 1915, men da med et annet mannskap. Lengst hopp, uansett klasse, hadde den djerne hopperen Wiggo Christensen med et stilfullt hopp på 36 meter. Dessverre forløp ikke rennet uten uhell. Den dyktige løperen Erling Malmgren fra Frigg brakk den venstre foten over ankelen og ble fraktet med en skikjelke til klubben formann, Lassen-Uhrdahl, hvoretter dr. Næss ble hentet og forbandt ham. Deretter ble han på Asker Skiklubbs regning sendt med toget tilbake til byen.

Året etter var det annerledes, da lå «tåken tett om aasryggen, mens der nede i delen var sigtbart med 1 varmegrad og regndryp av og til». Væten dempet farten på det klinkende harde føret. Bakken var i god stand, men svingplassen var som vanlig vanskelig og stygg og krevde til slutt sitt offer i det Geir Gotaas etter sitt annet hopp pådro seg en stygg beinskade. Igjen var det over 1000 tilskuere i bakken og hopp ned mot 34-35 meter. Start kunne ta pokalen til odal og eie dette året da de samme brødrene tok seieren i kombinert andre året på rad. Seniorklassen det året ble vunnet av Birger Opshal, Ready, med to stående hopp på hhv 34 og 34,5 meter.

I 1920 var det på nytt Askerrenn, med over 2000 tilskuere i bakken, rekord så langt. Igjen var det tåke og trått føre. Rennet startet presist kl. 13:00 med et par utvalgte prøvehoppere. I selv hopprennet, ble det i klasse 1 A levert 18 stående hopp og 3 fall i og klasse 1 B 20 stående hopp og 9 fall. Med lengder fra 14 til 36 meter. I klasse 2, 114 stående hopp og 75 fall, med lengder fra 12 til 36 meter. Lengste stående hopp i denne klassen hadde Einar Johannesen fra Kristiania med et hopp på 28 meter. Premieutdelingen foregikk på Hvalstad Sanatorium kl. 19 hvor to av vinnerne var: 1. plass klasse A: Th. P. Windelstad, Bærum skiklubb, med Oskar Braathen fra Asker Skiklubb på 3. plass. 1. plass klasse B: Harald Herlofsen, Kristiania, og også her med en Askerskiklubb løper på 3. plass, nemlig Hans Sandbæk. Fram til og med 1920, var det i tillegg til Askerrennene avholdt 28 klubbrenn, 30 skoleskirenn, 1 orienteringsrenn og 2 seniorrenn i Furubakken, noe som ble referert i årsberetningen det året.

I 1922 var det Halvard Hvalstad som vant klubbrennet i 3. klasse med et hopp på 34,5 meter. Han var en av 5 som deltok i den klassen. Andre vinnere det året var blant annet Thorolf Hansen og Torleif Kogstad. Hele rennet forløp uten et eneste uhell. Det var ikke et eneste fall blant de til sammen 26 deltakerne, fordelt på 5 klasser med fra 2-6 deltakere i hver klasse, og som alle var utfør bakken tre ganger. Det hadde aldri hendt, hverken før eller siden.

I 1923 ble det bestemt å støpe selve hoppet, for å gjøre det «fri for vedlikehold og også slippe ærgrelsen ved at se det nedrevet hver sommer». Lassen-Urdahl henstilte til styret om å la hoppet fylles med stein allerede før frosten, idet det ville kunne få sine ulemper å fylle det med snø. Kom det tøvær kunne man risikere at det frøs til igjen og sprengte hele hoppet. Styret ble bemyndiget til å ordne dette. På generalforsamlingen valgte de ellers Karl Haugen og Kjell Hvalstad til bakketilsyn.

I 1926 ble det for første gang avholdt fylkesskirenn i Furubakken, prisen var nå kommet opp i kr. 4,00 for alle klasser. Hopprennet foregikk søndag 24. januar, mens kombinertdelens skirenn foregikk tradisjonen tro, dagen før. Søndag 23. januar 1927 var det først vanlig klubbrenn, deretter vårklubbrenn søndag den 20. mars. I det siste rennet hadde 200 tilskuere innfunnet seg i bakken sammen med de 48 deltakerne. Bakken var i utmerket stand. Blant løperne ymtet noen frampå om bakkerekord, men fleste trodde ikke noe på det, den gamle rekorden på 42 meter var nemlig så gammel at man trodde den kom til å bli stående så lenge ikke bakken ble vesentlig utbedret. Ny rekord krevde nemlig at unnarennene ble gravet ut ved foten. Publikum fikk imidlertid se prestasjoner av rang, og når noen skal nevnes særskilt, måtte det være Einar Fredbo som med et aldeles nydelig hopp likevel satte ny bakkerekord med 43,5 meter.

I Asker Skiklubbs årsberetning for 1927 stod det ellers følgende: «I de siste dager av oktober sendte klubbens styre anmodning rundt til medlemmene om å møte i Furubakken den 4. novbr. (Bededag) for å utføre forskjellig pliktarbeid. Allerede kl. 10 form. møtte 11 mann, og i løpet av kort tid var ca. 30 mann, små og store, i virksomheten. Selve bakken ble ryddet for kvist i hele sin bredde, og finpusset. Tilløpet over hoppet ble planert og forbedret. På toppen ble det oppsatt et ca. 5 meter høit stillas for å øke farten. Dette ble lavet i 2 avsatser, så man nu har 3 forskjellige startsteder og fart! Arbeidet gikk med liv og lyst hele dagen, kun avbrutt av en kaffepause, da kaffekjel og niste var medtatt. I mørkning var alt som kunne gjøres, ferdig, og man var enig om at det arbeide som var utført, var over de største forventinger. Bakken er nu i tipp-topp stand for vinteren.» K.S. Fossum, selv aktiv i Asker Skiklubb, hadde på denne bakgrunn allerede den 26. januar det året skrevet et indignert innlegg i Budstikka hvor han med rette hevdet at klubbens «prægtige bakke ved Hvalstad» ble neglisjert av kommunen, uten at det hjalp i første omgang. Så året etter var det på an igjen, som det gikk fram av årsberetningen: «Det ble sammenkalt til pliktarbeid søndag den 7. oktober kl. 9:30. Til å begynne med så det ikke rart ut, men efter hvert blev det 15 mann. Foruten kvisting blev der denne gange gravet ut i overgangen. I alt blev det uttatt ca. 500 kbm. masse. Søndag den 21. oktober og Bededag møtte også 10-12 mann og, skriver formannen: «.. de som hadde vært der all gangene, var nok litt skuffet over at der ikke kom flere den dagen som jo var en ekstra fridag.»»

Fra nå av var det ellers slutt på de tradisjonelle årlige landsrennene; de alternerer nå med krets-, utvidet krets- eller distriktsrenn, selv om det også kunne bety mange deltakere. Det skjedde f.eks. søndag 11. mars 1928 hvor det var Askerrenn i form av Asker Skiklubbs utvidede kretshopprenn, og hvor det stilte hele 258 deltakere på startstreken. Rennet begynte presist kl. 13:00, selv om det dessverre ikke hadde innfunnet seg så mange tilskuere som forventet. Et hornorkester spilte under hele rennet. Føret var ypperlig og bakken i utmerket stand. Rennet ble avviklet med eksemplarisk presisjon og hurtighet uten nevneverdige uhell. Om vi ser bort fra gropen i nedslaget som gjorde at svært mange måtte overende. Som dommere fungerte for klasse 1 og 2 de herrer Karl Wittenberg og Erik Haslum, for klasse 3 og 4 var Asbjørn Lillelien og J. Lassen Urdahl dommere. Bakkesjef var Karl Haugen jr. De lengste hopperne strakte seg ned mot 40 meter det året, Gunnar Larsen, Haslum vant klassen 20-30 år, Odd Karlsen, Bærum klassen 18-20 år og Gunnar Brachell, Bekkelaget klassen 16-18 år. Sistnevnte hoppet 38,5 meter, elegant og 38 meter, fint.

Senere på året blir det bygget nytt tilløp i form av et enda høyere oppbygget hoppstillas, hoppet ble støpt i betong og de planerte og forbedret unnarennet, ryddet den for teinung samtidig som foten av bakken ble gravd ut enda mer. De senket overfarten et stykke overfor hoppet og flyttet det litt opp, noe som også skulle gjøre at løperne ikke fikk de høye luftfarer ved de største

hopplengdene. Dessuten ble sletten jevnet og bakken ryddet for kratt og busker. De forventet at størstedelen skulle være utført i løpet av 14 dager hvis været holdt seg. Denne gangen ble mye arbeidet i bakken faktisk bortsatt, selv om klubben fremdeles var avhengig av medlemmenes driftige pliktarbeid for å holde budsjettene. Budsjettet var på 1100 kommunale kroner – så K.S. Fossums leserinnlegg hadde hatt sin effekt til slutt, i tillegg fikk de også 100 kroner i bidrag fra Foreningen for ski-idrettens fremme. Etter at arbeidet var utført var det nå mulig å øke lengdene med ytterligere 3-4 meter, det vil si opp mot 45 meter eller mer. Det passet jo fint, da klubben feiret 40 års jubileum året etter.

Selv om jubileumsrennet søndag 3. mars i 1929 kolliderte med Holmenkollrennet, var det mange deltakere og mange tilskuere. Arrangementet ble beskrevet som utmerket og løpernes prestasjoner likeså. Avisen skrev: «Bakken blev som forutset meget bra og den blev rost såvel av løpere som dommere og pressen». Presis kl. 13 tok rennet sin begynnelse med herrene Erik Haslum og Karl Wittenberg som dommere. Første mann utfor i den nye bakken var den unge og dyktige hopperen Sv. Lassen-Urdal som åpnet med et nydelig hopp på 37,5 meter. Lengste hopp i den ombygde bakken, og således «ny» bakkerekord var til slutt senioren Harald Økerens kraftige hopp på 42 meter, men som likevel var 1½ meter bak den «gamle» rekorden. Premieutdelingen foregikk om aftenen i Holmen og Landøens Vels lokaler. Til festskriftet som skulle gis ut den 14. desember – som var stiftelsesdatoen til Asker Skiklubb,

annonserte klubben ellers etter «et godt bilde av «Furubakken» i vinterdrakt».

Det kan ikke se ut som de fikk det, men til gjengjeld meldte kronprins Olav seg inn i Asker Skiklubb det året. I tillegg var Prins Carls pokal igjen en del av premiebordet.

Prins Carl av Sveriges pokal fra 1929.

I 1930 var det kun klubbrenn, med en hel del tilskuere og ca. 30 deltakere fra 12 år og oppover. Karsten Wittenberg hadde det lengste stående hoppet på 42 meter. Han vant også Klasse 1, de over 20 år. Klasse 2, de mellom 18-20 år, ble vunnet av Helge Fredbo med et lengste hopp på 41,5 meter. Klasse 3, de mellom 16-18 år, ble vunnet av Martin Fredriksen med et lengste hopp på 36 meter, mens Klasse 4, de mellom 14-16 år, ble vunnet av Arne Kise. Hans lengste hopp var på 34 meter.

I 1933 var det kombinert kretsrenn med kronprinsparet for første gang til stede. I tillegg til 1000 tilskuere. Arrangøren hadde lagt til rette for et festlig arrangement. Til tross for 2 varmegrader og varmedis, ble det satt ny bakkerekord av John Snersrud med et hopp på hele 44 meter. Andre hoppere som ble fremhevet i avisreferatet var i Klasse A: Gunnar Gundersen, støtt 37,5 og pent 37 meter, Einar Nilsen, to stive hopp på hhv 32 og 31,5 meter og Johan Kristiansen, også to stive hopp på hhv 35 og 36 meter. I klubbens medlemsblad ble rennet omtalt på følgende måte: «Asker-rennet 1933 er endelig engang avviklet. Skigruppen vil på denne måte få sende en takk til medlemmene og andre som ved representasjon og arbeide var med og bidrog sitt til at rennet blev så vellykket som det blev. Våre overordnede skiautoriteter har gitt oss sin dom: «et strålende arrangements, fin bakke, ingen uhel!» Bedre dom kan vi ikke få. Vi sender i første rekke en takk til Kronprinsparet for at de vilde være tilstede og kaste glans over dagen. Dernest vil vi takke herr skolebestyrer Olav Fjærli for at han atter har vist klubben sin elskverdighet. Vi takker Asker Sparebank og sist, men ikke minsts Askers damer, Asker Venskapelige forening (Emma Lassen Urdahl) for de vakre pokaler. Skigruppen vil uttale, at vi i Asker Skiklubb kan være lykkelige over de krefter som står bak oss når våre gutter skal arrangere noget.»

Kronprinsparet var også til stede på landsrennet søndag 4. februar i 1934, noe som betød at kongetribunen må ha vært på plass senest dette året. Det var

90 påmeldte løpere, hvorav 45 i kombinert. Av disse var mange av de mest kjente A klasse løperne på den tiden som Eivind Ulverud fra Lommedalen, Harald Werner fra Nydalen og Per Fossum fra Asker Skiklubb. I B klassen stilte blant annet Arne Olsen fra Fossum, Alf Elton fra Asker Skiklubb og Einar Rambøl fra Heming. Vær og føre var strålende og ikke så få tilskuere hadde funnet veien til bakken. Rennet ble hurtig avviklet på vel en time. Bakken var i god stand, få fall og ingen uhell. Per Fossum ble en av klassevinnerne, dvs. i kombinert klasse A, med 302,0 poeng. Seniorklassen i spesialhopp ble vunnet av Ole Andersen, Bærum med 141,9 poeng mens Klassen 18-20 år ble vunnet av Erik Walle, Stabæk, med 143,7 poeng. Det ble forsøkt med en «humoristisk» avslutning av rennet med å sende en dame som ikke kunne hoppe utfor, «det bør sløyfes neste år», kommentere Budstikka lakonisk.

Det ble ellers meldt om et stygt uhell rett i forkant av rennet, idet en del Stabekk-hoppere ble utsatt for et biluhell i Sandvika. Ved Rønne bro skrenset bilen på det glatte føret og tørnet inn i broens rekkverk. Storhopperen Harald Sandvik som satt ved siden av sjåføren, ble kastet gjennom frontglasset og så stygt oppskåret i ansiktet at han måtte kjøres til Bærum sykehus. Stabæk Idrætsforenings lag i kampen om Prins Carls pokal ble derfor sterkt redusert det året, dessverre. Hvalstad A.I.L. ba ellers Asker formannskap i 1934 om tillatelse til å opparbeide en ny hoppbakke ved siden av Furubakken som de

kalte «Svevet», men de fikk nei da man fryktet forurensning av stedets vanninntak.

I Askerrennet søndag 2. februar i 1936 var kronprinsparet og de to prinsessene for første gang samlet til stede på kongetribunen i Furubakken. De to prinsessene, Ragnhild og Astrid, var mer enn alminnelig interesserte tilskuere, og fikk også gleden av å lytte til det helt nye høytaleranlegget som ble rigget til i bakken. For første gang var det også spesialhopprennet som fikk størst oppmerksomhet, da kombinert hadde mistet mye av sin appell blant de yngre løperne. Av 190 deltakere var det bare 25 som stilte i kombinert dette året. Juniorklassen var også meget svak, mens den spesielle hoppklassen over 20 år var jevnt god. Rennet startet som vanlig kl. 13:00. Alf Skjolden vant eldste kombinertklasse A med hopp på hhv 37 og 35,5 meter, mens Paul Paulsen vant kombinertklasse B med hopp på hhv 29 og 28 meter. Bærum Skiklubb ved Otto Berger, Gunnar Gundersen og Einar Løbben tok første stikk i Prins Carls pokal. I spesialhopp vant Bjarne Bryntesen, Åmot klassen over 20 år, mens Kåre Kvigstad, Nittedal vant klassen for de mellom 17-20 år. Damenes pokal tilfalt Otto Berger. På kvelden var det premieutdeling og dans i Holmen og Landøens Vels egne lokaler.

Under rennet søndag 14. mars i 1937 var de spesielt uheldig med været. Et sterkt snødrev under hele rennet generte løperne ganske sterkt. Avisen skrev

at i lyset av dette, var likevel prestasjonene i hopprennet gode. Som helhet betraktet måtte derfor rennet betegnes som meget vellykket. Kronprins Olav og prinsessene var til stede, men ikke kronprinsessen denne gangen. Daværende prins Harald ble jo født 21. februar, bare 3 uker før rennet, så det var kanskje ikke så rart. I spesialhopp fikk man en rekke gode prestasjoner. I første rekke Ivar Dahl, Ullern med to nydelige hopp på 39,5 meter og Sigurd Hansen, Frisk, støtt, men ikke så godt som vanlig, 42,5 og 40 meter. Per Fossum, litt for mye på, 41, nydelig 40,5 meter. Ivar Stendahl, Bærum, kraftig og støtt 44 og 42,5 meter og Hans Hansen, Frisk, 41 og 40,5 meter.

Under klubbrennet for alle over 16 år, søndag 2. januar i 1938 var det igjen snødrev med derav følgende dårlig glid på «redskapen». Alle hopperne hoppet tre ganger, og alle hoppene talte. Av 72 hopp var det bare 2 fall. Lengdene var opp mot 37 og 37,5 meter. Lengste hopp nådde Hans Aaby i annen omgang med hele 39 meter. I juniorklassen konkurrerte de om Ing. Jensens hopp-pokal, som til slutt knepent ble vunnet av Odd Høvik foran Per Østern og Ralph Tambs. Senere på året, søndag den 30. januar var det Askerrenn, som etter Skiforbundets program var et landsrenn og som klubbavisen beskrev som: «Et av de mest vellykkede fra de senere år. Nydelig vær, bra deltakelse, flotte prestasjoner, ny bakkerekord, bra med publikum, og som en ekstra spiss på det hele: Kronprinsfamilien på tribunen. Fra skiopmannens side sett var rennet også utmerket for oss. Det var imidlertid våre

juniorer som «laget dagen» for oss, som det heter i «Sportsmannen», når det er snakk om verdensrekorden på skøiter. Det var ikke bare klubbens egne som var stolte av guttene den dagen. Man hadde en følelse av at hele bygden var stolte av sine sønner. Og med rette. Og morsomt var det jo at bakkerekorden havnet hos oss, når den først skulle ryke. Ralph Tambs var det som fikk æren først. Senere tangerte Tor Buttingsrud, vår gode nabo fra Heggedal den».

Bakkerekorden var nå på 51 meter. Det var ellers musikk i bakken, entre kr. 1.00 og for barn 25 øre. Asker Skiklubb hadde for øvrig sitt beste år dette året, både økonomisk og konkurransemessig. Ulykkesfuglen var Erling Olsen som begynte sesongen med et beinbrudd i sitt første hopp nettopp i Furubakken.

På høsten i 1938 ble det bygget nytt 12 meter høyt fartsoppbygg i ovarennet, en jobb som gikk til byggmester Kristian Solheim fra Bærum. I tillegg ble hoppet trukket litt tilbake og kulen bygget høyere, og etter ombyggingen ble kritisk lengde hele 52 meter. Styret skrev i medlemsbladet i den forbindelse: «Da tegningene f.t. er hos Skiforbundets bakkekonsulent, ing. Tunold Hansen til bearbeidelse, har vi dessverre ikke kunnet få satt ordentlig i gang før søndag den 9. oktober. Men da smeller det løs også! Alle som kan føre en spade, hakke eller lignende skikket redskap, må den dagen møte til årets dont. For å utnytte dagen, bør vi begynne så tidlig som mulig, la oss si f.eks. mellom 8 og 9, og man bør ta med sig mat og forberede sig på å være borte hele den dagen. Forhåpentligvis møter noen av damegruppens medlemmer opp og

koker en kopp kaffe til oss iblandt». Medlemmene stilte pliktskyldig opp, og Budstikka omtalte Furubakken etter oppgraderingen som fremdeles bygdens fornemste bakke. Penger ble bevilget av blant annet Asker kommune med 300 kroner, Skikretsen med 200 kroner, Erik Plahte med 50 kroner og Helge Asker med 5 kroner. Dessuten kom det også til 300 kroner fra Skiforeningen i Oslo. Året etter fikk de i tillegg 300 kroner fra Skiforbundet til ytterligere vedlikehold av bakken.

Kronprinsen og prinsessene i bakken, og daværende formann i Asker Skiklubb Karl Haugen jr.
Foto: Asker bibliotek.

Innvielsen av den nye bakken søndag den 8. januar 1939, fikk ikke den glansen som klubben hadde håpet på. Det var ikke bare et ordinært klubbrenn, det var også et jubileumsrenn, Asker Skiklubb fylte nemlig 40 år det året. Som det stod i medlemsbladet: «Føret får ta hovedskylden. Meget trått føre var det jo, så farten blev ikke stor nok til å komme nærmere de 50 m. Hoppet blev lagt ut en del, og dette hjalp nok en del. De som fikk svung over sakene, Simen Hansen, Sigurd Hansen og Einar Buttingsrud samt Odd Høvik og til dels Kåre Østern, uttalte alle at bakken var meget god å hoppe i. 43,5 blev det lengste, og det var ennu anledning til å hoppe ca. 8 meter lenger uten skade.» Odd Høvik vant for øvrig Jensens hopp-pokal for de under 20 år til odell og eie, etter å ha vunnet den tre år i strekk. Selv om føret ikke var det beste, var det mye annet som fungerte. Igjen fra medlemsbladet: «Da samtlige uttatte representanter til verdensmesterskapet i Zakopane i kombinert renn deltok i kampen om kongepokalen, blev rennet meget vellykket. Utmerket arrangement, mange og gode løpere, meget publikum, strålende vær og strålende premieutdeling fra trappen i Venskaben.» Og videre: «Den nye Furubakken var så godt preparert og istandsatt at den var like fin da rennet var over som da vi begynte. En utenforstående sa at det var det mest fullkomne skirenn som var avholdt i Asker». Erik Snersrud kommenterte: «Var det flere enn mig som stod og gledet sig dernede den dagen, fordi vi så et godt resultat av arbeidet vårt i høst? Jeg tenker nok det». Mens Arvid Fossum skrev: «Vel blåst! Jubileumsrennet i Furubakken må man vel ha lov å kalle meget vellykket. Bakken var således efter

ombyggingen meget god å hoppe i og bakken var til rennet for øvrig i slik stand at vi hadde all mulig grunn til å være fornøid.»

Askerrennet søndag 4. februar i 1940 var også en strålende suksess, selv om været var grått og det var surt og kaldt. Men humøret var hele iden på topp både hos de 220 deltakerne og det fulltallige publikumet, i bakken var et nesten 600 tilskuere som overvar rennet. Deriblant kronprinsen og kronprinsessen som ankom bakken presis kl. 13:00. Det ble ropt 3x3 ganger hurra for de kongelige, hvoretter «Ja, vi elsker» ble spilt og sunget. Det var ingen brist i det omfangsrike arrangementet, ledere og funksjonærer jobbet godt sammen og det var ingen uhell. Drammen Ballklubb ved Emil Kvanlid, G. Paulsen og Erik Engen vant Prins Carls pokal, Victor Clock vant hopp for de over 20 år og Egil Lærum for de under 20 år. Lengste hopp hadde Trond Thune med et hopp på 50,5 meter, som bare var ½ meter unna bakkerekorden. Så kom krigen og da ble det selvsagt ingen renn i Furubakken, bortsett fra ett.

Daværende kronprinspar i Asker Skiklubbs landsrenn i Furubakken, medio februar 1940 (ca. 2 mnd. før 9. april). Fra venstre: prins Harald, prinsesse Astrid, kronprinsesse Märtha, kronprins Olav, prinsesse Ragnhild og klubbens formann, Per Fossum. I trappen, sjåføren Torstein Røed, t.h. Foto: Budstikka.

Når det gjelder sport og idrett under krigen kommer vi ikke utenom idrettsstreiken, også kalt Idrettsboikotten. Den var et faktum allerede fra november 1940. Den 22. november ble Norges Landsforbund for Idrett og Arbeidernes Idrettsforbund oppløst og lederne avsatt. Forbund, kretser og lag gikk til idrettsstreik, noe som innebar at organisert idrettsliv og offentlige konkurranser ble stanset. Dette varte helt frem til krigens slutt, det vil si mai 1945. Nazistene forsøkte gjennom ulike forordninger å organisere idretten gjennom Norges Idrettsforbund, men idrettsstreiken var effektiv. I forbindelse med nazifiseringen av idretten ble Asker Skiklubb døpt om til Asker Idrettslag.

Under den prosessen hadde de nye lederne først nedstemt høyst tåpelig forslag som det germansk-klingende navnet «Askar Idrottslag». Men den engelsk klingende endelsen «klubb», kunne man i hvert fall ikke bruke.

Illegal samling av idrettsfolk, såkalt Jøssing-idrett, ble utbredt i mange idretter, og ble gjennomført i diskrete former på landet og i skogen. Skiidrett, friidrett og orientering var idretter hvor det etter hvert ble konkurrert jevnlig, og de som var med, var i mange tilfeller også med i motstandsarbeid. På det jevne var altså illegal idrettsaktivitet relativt utbredt, men foregikk delvis i det skjulte, og kun blant innvidde. Den legale idretten under krigen hadde dårlig oppslutning både blant utøvere og publikum, og det var i grunnen ganske stusselige greier. De såkalte norgesmesterskapene holdt et langt dårligere nivå, og det var ikke så mange av de kjente idrettsnavnene fra før krigen å se på resultatlistene.

Det var faktisk mange illegale hopprenn i Norge under krigen, men ingen andre fikk så alvorlige konsekvenser som hopprennet i Furubakken søndag 14. februar 1943. I Norge hadde krigen vart i snaut tre år etter overfallet, og hittil har verdenskrigen stort sett gått aksemaktens vei. Tyskland, Italia og Japan hadde lagt under seg enorme landområder og overgrepene i de okkuperte landene har blitt stadig hardere mot de som ikke har ønsket angriperen

velkommen. Men, det var lys i tunellen, hendelser som regnes som et vendepunkt i krigen. Tyskerne hadde gått på sitt hittil største tap ved Stalingrad og overgitt seg med 91 000 mann i februar 1943, og amerikanerne rammet japanerne hardt i slaget ved Midway i Stillehavet. Krigslykken for de allierte var i ferd med å snu, og det spredde seg en viss optimisme i Norge denne tredje krigsvinteren.

For mange var det et avbrekk i den ellers grå krigshverdagen da det ryktes at det skulle arrangeres hopprenn i Furubakken, og store deler av Norgeseliten skulle delta denne søndagen i februar 1943. Det var fremtredende, om enn for lengst avsatte idrettsledere i Asker Skiklubb, blant dem den «illegale krigsformannen» formannen, Per Fossum, som sto bak rennet, med støtte fra andre i Askers skimiljø. Listen over deltakere, fra blant annet Kongsberg, Drammen, Oslo og andre nærliggende områder ble av opplagte årsaker stukket unna, og er ikke kommet til rette senere. I en illegal avis stod det et sitat som omtalte et stort hopprenn i Linderudkollen helgen før, den 7.februar, uten at nazistene reagerte: «Søndag etter, den 14. febr., gikk et enda større renn, 118 deltakere møttes i Kronprins Olavs bakke, Furubakken ved Hvalstad.» Birger Ruud, en av de beste norske hopperne den gangen, sa selv om dette og andre «uoffisielle» renn: «Det er mulig vi ikke forsto rekkevidden av vårt spill. De som sto for arrangementene, ble kanskje også litt uforsiktige. Det gikk i hvert

fall galt til slutt.» En av deltakerne fortalte at flere Hvalstad-gutter fikk jobben med å klargjøre bakken før rennsøndagen. En eller flere av dem satte opp håndskrevne plakater på stolper og andre sentrale steder rundt om på Hvalstad. Sigmund Ruud fortalte om dette i sin memoarbok: «Sporene videre» fra 1945: «Den indirekte årsaken til arrestasjonene var kanskje noen oppslag med overskriften «Stort Jøssingrenn i Furukollen¹», som noen skolegutter hadde vært naive nok til å slå opp på en del telefonstolper. Nyheter og rykter spredte seg med lynets hastighet, og førte til et publikumsinnrykk tilsvarende de best annonserte eliterenn. Og det var akkurat denne publikumsinteressen som gjorde rennet til noe mer enn det i virkeligheten var. Vel en uke etter hadde Gestapo funnet at rennet var en opplagt demonstrasjon. Det var holdt i Kronprinsens bakke på Prins Haralds fødselsdag² og så og si rett for øynene til «der herr Reichskommissar», Josef Terboven.

Da hopperne i Furubakken så publikumstrømmingen, anslått til mellom 1500 og 2000 personer, ble flere av dem betenkte, selv de yngste, helt ned til 16-17 års alderen. En av disse unge som tilfeldigvis ble stående ved siden av Birger Ruud på det gebrekkelige og krigsforfalne stillaset, hørte ham si til sidemannen: «Jeg er redd det blir premieutdeling på Grini etter dette». Som dommere i rennet fungerte tidligere formann i Asker Skiklubb Karl Haugen jr. og Roar

¹ Som selvsagt skulle være «Furubakken».

² Det er ikke riktig, prins Harald hadde nemlig bursdag en uke senere.

Hellum, og som hopp målere Erik Snersrud og Karsten Wittenberg. Hoppsjef var Morten Tambs, bror av Ralph som selv deltok i rennet, og som senere døde i tysk fangenskap. Morten Tambs hadde også kontakt med togføreren på Oslo-toget slik at han stoppet og satt av passasjerer ved sletta nedenfor bakken. Det var ikke bare «norske» tilskuere i bakken, men også en noen som heiet på «nyordningen». Noen NS-hoppere insisterte på å få være med, og det buet slik at det hørtes utover halve Hvalstad når de hoppet. Ifølge et notat fra samtiden, ble resultatet fra hopprennet slik: 1. Ralph Thamb, Asker; 2. Asbjørn Ruud, Kongsberg; 3. Birger Ruud, Kongsberg og 4. Sappo Haanes, Njård. Selve utregningen foregikk i Lidarende hos Karl Haugen jr., som bodde noen steinkast fra bakken. Senere ble resultatlisten med de 15 beste også referert i en artikkel i Budstikka fredssommeren den 23. juli 1945. Muligens skrevet av Sverre Moen, han som tok bildene under rennet, men i denne resultatlisten var hverken Ralph Thamb eller Sappo Haanes med! Med stor sannsynlighet pyntet for øvrig Asbjørn Ruud på bakkerekorden og økte den til 55 meter i nettopp dette rennet.

1.	Asbjørn Ruud 55 — 48.5	156.0
2.	Birger Ruud 54.5 — 48.5	152.6
3.	Th. Schjelderup 53 — 50	152.5
4.	Odd Aronsen	145.1
5.	Hans Jacob Haanes	144.6
6.	Sigmund Ruud	144.2
7.	Harald Hauge	144.1
8.	Hans Beck	143.7
9.	Leif Nyborg	143.4
10.	Andreas Underland	142.9
11.	Odd Høvik	142.5
12.	Harald Rønsen	141.8
13.	Knut Nilsen	140.8
14.	Helge Nordli	139.8
15.	Bjarne Aamodt	139.6

Resultatlisten gjengitt i Budstikka 23. juli 1945.

Ralph Thams i farta. Vinner av det illegale rennet 14. februar 1943. Foto: Asker bibliotek.

Furubakken 1943. Foto: Asker bibliotek.

Det skulle gå 10 døgn før tyskere og NS-folkene slo til, torsdag den 25. februar. Med den publisiteten rennet hadde fått måtte det nesten gå galt. Til og med i en svensk avis ble hendelsen omtalt et par dager senere: «Kända norska idrottsmän arresterade. En hel del kände skidlöpare og backhoppare har arresterats av den tyske säkerhetspolisen, medan de olaligt anordnat och deltagit i privata träningstävlingar och arrangerat s.k. inofficiella Norgesmästerskap». Hvor mange som ble tatt i utgangspunktet er usikkert. Til og med folk som ikke hadde satt sine bein i bakken ble tatt. Noen av dem ble derfor sluppet fri

umiddelbart, eller etter 1 til 2 døgn. De øvrige ble etter kort tid transportert videre til Victoria terrasse for overnatting og nye forhør. Andre, blant dem Haanes brødrene, alle fem for sikkerhets skyld, havnet på Nr. 19. Der ble de i tre uker, før også de ble overført til Grini, enda hverken Reidar, Johan eller Trygve Haanes hadde deltatt i rennet. Det var vel et utslag av tysk grundighet.

For gjengen som havnet på Grini fikk det et etterspill. 13 mann ble kjørt i buss fra Grini til Kongsvinger 4. mai 1943. Etter at tyskerne hadde forsøkt å overtale Birger Ruud til å lede «Den norske skiskole», noe han avsto, fikk tyskerne ideen om å sende idrettsguttene til Kongsvinger Festning, hvor tyskerne hadde en SS-skole på gang. De mente det ville være oppbyggende for de norske idrettsguttene. Tanken var at de skulle germaniseres og omskoleres til tidens ånd. De ble eskortert av tre tyske politisoldater som også fungerte som opp-passere under hele oppholdet. Men, denne påvirkningen og integreringen gikk det heller dårlig med. Løperne var like «norske» som da de dro. 25. mai gikk transporten tilbake til Grini. Ni ble løslatt, men Birger, Asbjørn Ruud, Reidar og Johan Haanes ble igjen. Storfiskene ville man sikre seg. De ble sittende fra 4 ½ til 12 måneder. Birger Ruud lengst. Derved var «Furubakken-affæren» med sine bedrøvelige følger slutt. Ralph Tambs var en av mange som etter to store Gestapoaksjoner 29. juli og 4. september 1943 ble tatt. Tambs døde senere i konsentrasjonsleiren Natzweiler 23. april 1944.

Askerrennet søndag 10. februar i 1946 ble et storrenn, og det ble arrangert som en slags oppreisning for de som var med i 1943. De skulle få fortrinnsrett, da det anmeldte seg så mange til rennet at man måtte sette begrensninger. Entré voksne kr. 2.00, barn kr. 0,50. Medlemmer under 16 år gratis mot medlemskort 1946. Alle de største storhopperne fra Kongsberg stilte, slik som blant annet Huggstedt, Sætrang, Kårby og Harsheim. Birger Ruud var også påmeldt, men kom ikke. Fra Asker stilte trekløveret Thrane, Baklid og Høvik. Til sammen var det 250 hoppere som stilte opp i rennet.

Fra landsrennet i Furubakken 1946.

Kronprinsesse Märtha, prins Harald og prinsesse Astrid overvar hopprennet i Furubakken i 1946. Foto: Aftenposten.

Kronprins Olav stilte også, sammen med kronprinsesse Martha og prinsesse Ragnhild. De kom i hest og slede presis kl. 13:00. Arvid Fossum holdt åpningstalen, hvor han sa: «På vegne av Asker Skiklubb ønsker jeg Deres Kongelige Høyheter, Rennets deltakere og publikum hjertelig velkommen til rennet. Ved det illegale renn som ble holdt her i 1943 deltok det nesten like mange som i dag. Den gangen manglet vi Kronprinsparet og også en annen ting: Flagget på toppen. Jeg vil ønske de løperne som deltok den gang velkommen, hvorav mange måtte sitte inne i kortere eller lengre tid. Det er også en vi i dag minnes med vemod, Ralph Thambs. Hans foreldre har i dag satt opp en pokal til rennet som et minne om ham».

Deretter runget «Ja, vi elsker» over sletta hvor 2000 tilskuere sang med. De beste hoppet rundt 50 meter, mens de fleste måtte nøye seg med 45-48 meter. Leif Nyborg fra Asker var lengst med 55 meter som også var tangering av bakkerekorden, men også Ragnar Baklid og Per Hanevold var over 50 meter, hhv 54 og 53. Petter Hugsted, Kongsberg, sikret seg 1. aksje i Ralph Tambs minnepokal, mens Fossekallen tok første stikk i Prins Carls pokal. Nils Persen fra Sandnes, stupte nesegrus i landingen og måtte bæres bevisstløst bort på bære. Hans Hansen, Stabæk falt også hodekulls, mens flere andre bare hadde «pene» fall.

Pokalen donert av Thambes familien i 1946. Foto: Jon Grundseth, Asker museum.

Når det gjelder hvem som anga hvem i forbindelse med det illegale hopprennet og hvordan det skjedde, har saken flere sider. Det var nok flere

involvert, og når det tyske Gestapo i tillegg bidro med sin kompetanse førte dette til massearrestasjoner i tiden etter hopprennet. I rettsoppgjøret etter krigen fremkom det at flere farlige norske NS-medlemmer bidro. Budstikka hadde den 29. november 1946 et referat om rettsoppgjøret mot Gustav Garder som i 1940-43 jobbet i politiet i Asker. Overskriften «Lagfører Garder var «Asker-bygdens fiende nr.1». slo an tonen. Han hadde med stor sannsynlighet en finger med i spillet både ved arrestasjonene i forbindelse med hopprennet, og arrestasjoner av motstandsfolk i Asker generelt. «Han hadde vært i Asker siden 1925, kjente bygda som sin egen bukselomme og var en flittig mann. Her kom han tidlig med i hirden og var i perioden oktober 1941 til oktober 1943 lagfører i Askerhirden. En av hans kontakter var «kunstner» Hirschel-Haag på Hvalstad. Han hadde bodd i Norge noen år og det viste seg ved det tyske overfallet å være SD mann og kom etter hvert til å jobbe med ensrettingen av teater, film m.v. Som takk for gjestfriheten i Norge gjennom førkrigsårene sørget han for at det kjente «Jøssingrenn» i Furubakken fikk så mange arrestasjoner til følge. Han ringte til Gustav Garder og ba ham skaffe en liste over hvem som hadde deltatt i arrangementet. Garder ringte rundt til formennene i foreningene uten resultat. Så var det en NS-familie på Hvalstad som skaffet ham en del navn, og det varte ikke lenge før man kunne gå til arrestasjoner. I oktober 1943 søkte Gustav Garder seg over i en stilling i politiet i Fet. Han følte nok at det begynte å bli farlig for ham i Asker. Et vitne sa: «Allerede etter Jøssingrennet var det klart for oss (mil.org.) at Garder var en farlig mann, Askers fiende nr.1, og sammen med

et par nordmenn som kom hit fra England, diskuterte vi på vinteren 1943 spørsmålet om å likvidere Garder.» Man måtte regne med tyske represalier og en overlagt likvidasjon ble ikke utført.

Murmester Per Fossum fortalte om sin arrestasjon at han våknet midt på natten ved å høre Garder rope: Fossum, det tyske politi vil snakke med deg. I sin vitneforklaring senere uttalte Fossum: «Du kan være gla du ikke var alene, ellers hadde du ikke sittet her nå. Du stod med ryggen klar da jeg stod bak gardinen med revolveren klar. Men jeg likte ikke å skyte en mann bakfra. Da fikk jeg se det var flere av dere, og av hensyn til familien fant jeg det uforsvarlig å begynne skuddveksling med dere.» I forbindelse med en telefonsamtale fra lensmannskontoret i Asker til Engerdal med arrestordre på Ralph Tambs, avslører telefonavlyttingen at det var Garder som ringte. Garder fikk en dom på tvangsarbeid i 10 år.»

En annen person som også kan ha spilt en rolle som mulig angiver ble avdekket i april 1947. Da ble nemlig Kongsbergnazisten og skihopperen Arne Wasstøl, tatt til retten. Journalisten Tormod Ruud, bror av Ruud-hopperne, ble ført inn som vitne. Disse to hadde samtalt flere ganger tidlig under krigen, blant annet på jernbanestasjonen i Drammen i 1941. Wasstøl ville at Tormod skulle sette seg i forbindelse med de aktive skihopperne i Kongsberg, for derigjennom få ski-idretten i gang igjen. Tormod hadde sagt at han ikke var aktiv lenger, men

Wasstøl hadde sagt at; «nå må du ikke være dum, jeg vet at du står bak brødrene dine og trekker i trådene. Du bør være fornuftig, for du står høyt på listen. Du kan prate godt nå, men du kan forsøke å prate når du blir satt opp mot muren». Tormod synes denne uttalelsen var svært foruroligende. Umiddelbart foran arrestasjonen av Ruud brødrene den 25. februar i 1943, hadde Wasstøl ringt til Asbjørn og spurt hvor han hadde vært forrige søndag. Asbjørn svarte i Asker. «Det var jamen godt at du er ærlig», hadde Wasstøl svart da. Tormod selv ble arrestert i november 1943, og da hadde Wasstøl sagt til skiinstruktøren Arne Guttormsen: «Det er godt at Tormod Ruud er sikret, for han er selve banditten blant Ruud-guttene». Aktor spurte Tormod: «Tror De Wasstøl hadde forbindelse med arrestasjonene av skiløperne». Tormod svarte: «Ja, etter vår oppfatning hadde han det». Det ble aldri bevist, men Wasstøl ble dømt til tvangsarbeid i 3 år og 9 måneder, tap av stemmerett og alle militære rettigheter for sine andre aktiviteter under krigen.

Søndag 9. februar 1947 kl. 13:00 arrangerte Asker Skiklubb atter en gang sitt tradisjonelle landsrenn i Furubakken, med langrenn fra Hagaløkka dagen før. Det var ikke lenger en like stor selvfølge, for som det sto i medlemsbladet: «Rennet ble meget vellykket og forløp uten uhell av noe slag. At rennet ble så vellykket, kan dessverre ikke det store gross av medlemmer takkes for, men kun en 10-15 av de ivrigste. De gikk inn for at rennet skulle holdes tross vanskene som tårnet seg opp, og det viste seg at de greide å gjennomføre det. Skigruppen

vil her i medlemsbladet takke dem som tok de største løft. I Furubakken og med det rent administrative var det også en del som ikke undte seg mye fri. Av dem nevnes først Kåre Hanevold, Kjeld Jakobsen, Arthur Andersen jr. og Svein Østern. Dernest John Åberg, Erling Røed, Bjørn Hagen, Bassen og Karten Wittenberg, dessuten brødrene Solstad og Kjell Hvalstad som stilte hestehjelp til disposisjon. For å få snø nok i bakken måtte det kjøres atskillige billass fra idrettsplassen. Erling Fossli og Johan Bergseth var greie og kjørte til langt på natt uten annen vederlag enn bensin. Sist, men ikke minst: John og Tippen, kara som alltid henger i og merkelig aldri går trett. Utenom de ovenfor nevnte er det en 6-8 stk. som har vært mer eller mindre behjelpelig med å få alt klappet og klart.» Og så et hjertesukk: «Mange gad ikke vise seg i Furubakken søndag en gang og spandere de 2 kroner på klubben som inngangsbilletten kostet. Det var for kaldt!! Dette gjelder også bygdas øvrige befolkning. La ikke avisene skrive at «Askerbøringene svikter klubben» en gang til.» Fra pressetribunen ble det anslått at publikumsantallet var ca. 1000. Det ble solgt billetter og programmer for kr. 1950,-, mens det året før var 2375 betalende tilskuere. Skaugumbarna hadde ellers tribunen alene den dagen, sammen med noen venninner, da kronprinsessen var i Stockholm og kronprinsen måtte til norgesmesterskapet i stafett og 50 km i Holmenkollen. Nå handlet gjennomføringen ikke bare om det praktiske, mye annet måtte også ordnes på forhånd. Det sakses videre fra medlemsbladet: «Innbydelsen skal redigeres, trykkes og sendes. Der skal averteres. Så kommer anmeldelsene og programmet som settes og trykkes etter

at der er sørget for flest mulig annonser. Penger kommer og skal avmerkes og bokføres. Avisene skal holdes i ånde med annonser og forhåndsamtaler. Lister av alle slag, til dommere, hoppmålere, tidtagere skal skrives. Det skal ordnes med billetter og billettselgere. Det skal oppnevnes dommere og hoppmålere og settes opp funksjonærlistene. Premier skal kjøpes etter at det er søkt og ordnet med sølvkvote i Forbundet, gavepremier skal tigges. Tavler og høytalere hentes og monteres. Telefon legges opp. Så skal der ordnes med hus, badene, Vennskaben, hotellet, ordnes med nummerlapper til klær og ryggsekker, varm melk, mat og hus til dommerne, ja også til noen langveisfarende løpere. Alt dette og mye mere blir gjort før de øvrige funksjonærer søndag kan komme og være med på å dele æren for et velavviklet renn, og de øvrige medlemmer kan stå og se på og føle seg stolte over hvor fint alt går og alt klaffer.» Til tross for alt slit og jobbingen det medførte; sammen med Bærum Skiklub søkte Asker Skiklubb om å få arrangere Norgesmesterskapet på ski i 1949. Klubben ville jo fylle 50 år det året.

I forbindelse med Askerrennet i 1948, skrev Budstikka ellers: «Nå er ikke Furubakken noen skremseleenes bakke. Den er passe stor og ser lett ut, men Furubakken er en luring. Får man ikke der en prikkfri sats er hoppet totalt ødelagt og hopperen får ikke bare sin straff i stil, men mister også lengde.» De som hoppet lengst dette året, hoppet ned mot 50 meter. men det var Ivar Nilsen som sikret seg sin 1. aksje i Ralph Tambs minnepokal. Askerhopperen Ragnar

Baklid brakk ellers beinet i Furubakken under et treningshopp dette året, noe som var et stor slag for Askers tremannslag som hadde en pokal å forsvare i Drafnkollen i Drammen senere på året.

Det var på nytt landsrenn i Furubakken i 1949. Man merket med en gang den gode stemningen på vei inn i bakken, med feiende flotte toner fra blanke messingsinstrumenter. Køen var lang og vanskelig å forsere. De kongelige høyheter kronprins Olav, prins Harald og prinsesse Astrid hadde inntatt sine plasser på ærestribunen. Deltakelsen var det intet å si på, men føret var ikke det aller beste. Det lot til at mange hadde vansker med å klare «henging» i nedslaget, og bakkerekorden ble aldri truet, selv om Thorbjørn Falkanger fra Byåsen var ganske nær, men sitt hopp på 54,5 meter. Etter 2 timer var rennet over, og da hadde Furubakken stått for 350 hopp.

I løpet av sommeren og høsten 1949 ble bakken bygget ut til en 60 meters bakke. Denne gangen ble gravearbeidene gjort med to bulldosere, og den nye bakkeprofilen ble tegnet av nå ingeniør, Per Fossum. Det passet fint å få den ferdig til Asker Skiklubbs 60 års jubileum, samtidig som det ble bestemt at Asker og Bærum faktisk skulle få arrangere Norgesmesterskapet på ski, det ble riktignok ikke i 1949 som først planlagt, men året etter, og Furubakken skulle være arena for kombinertløpernes hopprenn.

Furubakken anno 1950. Foto: Asker bibliotek.

Da det kombinerte hopprennet opprant under NM i 1950, var det mellom 3-4000 tilskuere i Furubakken, så mange har det aldri vært hverken før eller siden. For å sikre unnarenet hadde de denne gangen bygget opp en slags dosert slette som endte i noe som så ut som en slags barrikade fra nedsida. Johan Solstadlia hadde spurt forbløffet: «Venter dere på russera?» Det gjorde de selvsagt ikke, men det gjorde at løperne endte sine hopp med en mer eller mindre elegant sving som i en sirkusmanesje, men den fungerte. Etter et høydramatisk hopprenn, var det til slutt Ottar Gjermundshaug som sikret seg Kongepokalen. Lengste hopp hadde Per Gjelten med et bakkerekord-hopp på 60 meter med nest høyeste fart, og vant med det Damens pokal. Dette er fremdeles gjeldende bakkerekord.

Resultater kombinert renn:

1. Ottar Gjermundshaug, Alvdal	450.02
2. Eilert Dahl, Fossekallen	444.34
3. Simon Slåttvik, Stålkam,	443.13
4. Kjetil Maardalen, Tinn	440.50
5. Per Gjeltén, Freidig	435.22
6. Sverre Stenersen, Målselv	431.37
7. Terje Glesåen, Rasta	430.52
8. Mågne Gjermundshaug, Alvdal	429.97
9. Johan Vanvik, Selsbakk	427.88
10. Nils Blåttveen, B.U.L.	425.96
11. Olav Maardalen, Tinn	421.96
12. Odd Harsheim, Lyn	420.77
13. Rolf Vangbo, Fossum	419.98
14. Aksel Elvenes, Kjelsås	419.27
15. Olav Gjermundshaug, Alvdal	418.93

Kopi av den originale resultatlista frå Norgesmesterkskapet i kombinert, Asker 1950.

Det ble ikke referert noe Askerrenn i 1951, men derimot et meget vellykket treningsrenn allerede mandag 1. januar. Der deltok det i alt 67 hoppere og det var bare to fall på over 200 hopp, alle hoppet nemlig tre ganger hvorav de to beste gjaldt. Vinner av eldste klasse ble Asbjørn Ruud, Kongsberg med to gjeldende hopp på hhv 55 og 56 meter, mens Per Hanevold, Asker kom på andreplass med sine hopp på hhv 56 og 58,5 meter, så her var det stilen som ble utslagsgivende. I yngste klasse gjorde den 13 årige Arne Larsen fra Heggedal seg bemerket med et hopp på hele 50 meter. Asker og Bærum krets arrangerte et utvidet distriktsrenn i Furubakken søndag 28. januar, og de kom også så vidt i gang, men måtte avbryte etter første omgang på grunn av for mye

løssnø. På høsten 1951 måtte de igjen få medlemmene til å stille i bakken, vi sakser fra medlemsbladet: «Pliktarbeide i Furubakken holdes bededag den 3. november fra kl 10 formiddag. Det er endel utfylling av kulen som skal gjøres. Bakken vil derefter presentere seg i full ferdig stand, hvilket vi alle er interessert i, ikke minst våre hoppere. Ta helst med spade alle sammen. Arbeidet blir ganske lett.»

Hopp i Furubakken i 1951. Foto: Asker bibliotek.

Det var ingen offisielle renn i bakken i 1953, da arbeidet på sletta ikke var ferdigstilt, den ble ikke ferdig planert med bulldozer før senere på høsten det

året. Da var bakken endelig i god nok stand til at den kunne hoppes i den igjen. Det ble avholdt et vellykket distriktsrenn i Furubakken søndag den 21. februar 1954 med 160 deltakere og kun 5/6 fall. Budstikka skrev at hopprennet kvalitetsmessig ble både og. De fleste storfuglene manglet, og det var vel grunnen til at bare 300 tilskuere fant veien til bakken. I spesialklassen ble Per Thyness, Asker best med 2 praktfulle hopp på hhv 55 og 56,5 meter, med klubbkameraten Georg Thrane på andre plass. I B-klassen kunne ingen true Einar Fosli, han var i en klasse for seg. Asker Skiklubb hadde alle ære av arrangementet, og så flotte premier så en svært sjelden i et distriktsrenn.

I løpet høsten 1954 ble trapper og treverk reparert og impregnert, men som det stod i medlemsbladet: «Formannen Alf Andersen og Knut Bekkevar er sett i Furubakken med pumpeprøyte for å impregnere treverket. Vi har litt for få medlemmer ennå til at formannen kan slippe den slags jobbing ved siden av sin uhyre arbeidsmengde ellers.» De klarte likevel i løpet av noen dugnader i oktober å få sletta raket ren for større steiner, 3-4 store steiner i fyllingen mot Holmen ble gravet ned og en del tennung som var vokst opp i løpet av sommeren ble fjernet. Uten at det var til noen nytte, da rennet i 1955 ble avlyst på grunn av snømangel.

Men i 1956 var det igjen offisielt renn, denne gangen distriktshopprenn med henimot 90 deltakere. Det gikk av stabelen søndag 15. januar, og

arrangementet hadde både fart og flyt så det var tydelig at det stod erfarne rennarrangører bak. Bakken var i utmerket stand og tilsynelatende lett å mestre, hvert fall var det få fall. Hadde de nyttet toppfart hadde nok bakkerekorden røket, men det skjedde ikke. Per Thyness, Asker, var i en særklasse med to hopp på 58 meter, og begge gangene med helt nydelige svev. Dermed var det han som vant Thambs minnepokal til odel og eie, etter at han også hadde vunnet hopprennet i 1954. Christian Mohn, Heming kom nærmest. Juniorene hadde noen friskuser av godt merke. Vinneren, Finn Flugheim, Skrim, hadde sikkert lært en del av sin mer berømmelige makker Ivar Nilsen. Hoppcupen ble vunnet av Asker Skiklubb med Heggedal IL på andre plass.

I 1956 fikk klubben en meget hyggelig gave fra en av Furubakkens nærmeste naboer, nemlig gårdbruker Sigurd Solstad. Det var en bankbok på kr. 2.000,-. For dette beløp skulle det i det i årene framover kjøpes en premie som skulle gå til beste hopper i det årlige Furubakkrenn. Løperen skulle være junior (under 20 år) og være fra Askerbygda. I 1957 ble igjen rennet avlyst på grunn av snømangel, men søndag 12. januar 1958 var det klart for nytt stort treningsrenn i Furubakken (som erstatning for distriktsrennet). Det var riktignok på hengende håret, for snøforholdene «spilte oss et pek i år også». Etter heltemodig innsats dagen før ble: «Bakken tråkket, sletta valset og slåddet, unnarennnet vannet med ca. 4000 liter ved hjelp av velvillig assistanse fra brannvesenet og en helt enestående nabo, Skedsmo. Han sørget sogar for

oppvarmet vann å vanne bakken med! Innsatsen til de guttene som stod for dette var enestående, og det ble sagt at Henry Hjerpåsen måtte tines opp igjen for å komme seg hjem! Rennet hadde samlet meget god deltakelse, og bedre ville det vært om det ikke hadde skjedd et uhell under prøvehoppingen. Da gikk Asgeir Døplads så pass stygt overende at man var redd for skulderen og kravebeinet. Han ble kjørt til Bærum Sykehus og mannen som kjørte ham, Erling Kroken, fikk dermed heller ikke deltatt. Uansett, de beste løperne på Østlandet, som Bergmann, Kroken, Yggeseth, Hoel, Døhlplass, Helldal, Arne Larsen og Arne Nilsen for å nevne noen, innfant seg med generalen Schjelderup i spissen. Det var meget vanskelige forhold under rennet. For det første var tilløpet uhyggelig glatt og ujevnt, for det andre snødde det sterkt i begge omganger. Sett under ett, ble det et meget ujevnt renn med et par lyspunkter. Det største var Thorbjørn Yggeseth som vant klart, men også Arne Hoel hoppet velsignet sikkert og rutinert. Hadde det ikke vært for en svær saks gjennom hele svevet i første omgang, ville han kunne ha truet Yggeseth. «Jeg greide rett og slett ikke å ta den igjen», sa Hoel etterpå. Yggeseth hadde Rennets lengste hopp med 56,5 meter, som ikke akkurat var småtteri under de forholdene som var. Det var ingen premiering, ingen program og ingen entré-penger, og nesten ingen tilskuere heller. Men en god del av hopperne var der, og det var vel hovedsaken. Propagandamessig vant Asker Skiklubb mye på å kjøre dette rennet. Det var nemlig ingen andre 60-metersbakker på Østlandet som var brukbare akkurat på den tiden.

Thorbjørn Yggeseth vant til gjengjeld også kretsrennet to uker senere, søndag 26. januar. Igjen et hopprenn med blandet kvalitet, og denne gangen hoppet han hhv 56,5 og 57,5 meter. Erling Kroken måtte overende i annen omgang, men hadde likevel ikke kunnet ta Thorbjørns førsteplass. Gunder Gundersen var noe tam med lengder på hhv 48 og 51 meter, men de var likevel han som vant kombinertrennet klart foran Torbjørn Martinsen.

I 1959 var det faktisk igjen jubileumsrenn i Furubakken i forbindelse med Asker Skiklubb 70 års jubileum, søndag 18. januar. Mange av de beste hopperne i distriktet stilte, slik som: Asbjørn Moland, Thorbjørn Ryste, Erling Kroken, Odd. A. Brevik, Arne Larsen, Per Thyness, Christian Mohn og junioren Øyvind Fjeldstad. Avisen omtalte rennet som positivt. Det gjorde de, på tross av alt det dårlige og middelmådige, da en del hoppere viste at det gikk den rette veien. Vel var det langt mellom de helt gode hoppene, men tendensen hos mange så riktig at avisen valgte å slå an den lyse tonen. Thorbjørn Ryste, Nydalen, ble dagens beste hopper, tett fulgt av Asgeir Døplads, Hans Larsen og Arne Hoel. Dagens største overraskelse var likevel Svein Transeth fra Drammen Ballklubb som var knusende overlegen i den temmelig tynne juniorklassen. Han hoppet i utpreget aerodynamisk stil og var også stilmessig så god at han ble belønnet med 3 x 17 i andre hoppet.

Svein Transeth til venstre og Arne Barhaugen til høyre i sine sjev i Furubakken 1959. Foto: Aftenposten.

Til tross for det innbydende været hadde det bare innfunnet seg ca. 600 tilskuere i bakken, så noen vellykket finansoperasjon ble rennet neppe for jubelanten. En grunn kan ha vært det konkurrerende rennet i Nittedal med innlagt Oslo- og Akers-mesterskap for de yngste klassene. Kronprins Harald var uansett til stede under rennet som trakk litt lengre ut en vanlig på grunn av den store deltakelsen. Det kan imidlertid ikke lastes arrangøren som holdt det tempoet som var forsvarlig. Litt overraskende var det at Lyn måtte slå seg slått i kampen om lagpokalen av Heggedal som vartet opp med et nytt godt emne, nemlig Trygve Vik som kom på 7. plass, kun 1,7 poeng bak sin mer berømte lagkamerat Arne Larsen. Hyggelig var det også å se igjen Gudtorm Helldal som

fikk prøve seg for første gang etter det stygge uhellet i Skeidbakken for en tid siden. Han viste seg som den gamle friskusen og hadde i andre omgang Rennets lengste hopp på 60 meter. Det var tangering av Per Gjeltens bakkerekord. Torbjørn Marthinsens vant så vidt knepent damenes pokal foran Per Gjelten og Arne Barhaugen.

Både hoppstillaset og dommertårnet ble revet i løpet av sensommeren 1960. Begge deler var begynt å bli slitne og ganske vaklevorne etter å ha stått utsatt for vær og vind, hoppstillaset i over 20 år, dommertårnet enda lenger. En annen viktig grunn var at det var en stygg ulykke i Bekkelagsbakkene den 6. mars det året. Da ramlet stillaset i den mellomste bakken sammen og 13 gutter ble skadet, flere alvorlig. Ulykken førte til at en rekke hoppstillas og tårn ble grundig kontrollert og Furubakken ble selvsagt blingset ut. I 1961 fikk Holmen Idrettsforening en kommunal garanti for et lån i Bergen Privatbank på 15000 kroner til ombygging av Holmenbakken, noe som innbar den endelige slutten for Furubakken. Både den og Solbergbakken ble raskt satt ut av drift, spesielt fordi Holmenbakken hadde lys og man kunne trene i bakken også om kvelden, det hadde jo ikke disse to bakkene. Så snipp, snapp snute – var historien om Furubakken ute.

Kilder:

Aftenpostens og Asker og Bærums Budstikkes arkiv på nettet.

Asker Skiklubbs medlemsblad 1932-1961 (vennligst stilt til disposisjon av Svein Granerud).

Asker Skiklubb 15, 40, 50, 60 og 70 års jubileums hefter.

Norske Skiløpere, 1956, kapittelet om Asker Skiklubb.